

บันทึก

เรื่อง ดีความคำว่า "องค์การสาธารณะ"

หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ ๔๐๒๐๙/๒๕๙๐ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๙๐ ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาตีความคำว่า "องค์การสาธารณะ" ตามที่มีบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติจัดการกู้เงินในประเทศเพื่อการอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๔๑ ว่า "องค์การสาธารณะ" นี้ได้แก่อะไรบ้าง กระทรวง ทบวง กรมของรัฐบาลเป็นองค์การสาธารณะ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๒) ได้ตรวจพิจารณาเรื่องนี้แล้ว ขอเสนอความเห็นดังต่อไปนี้

(๑) คำว่า "องค์การสาธารณะ" นั้น เป็นคำที่บัญญัติขึ้นใหม่ในพระราชบัญญัติบางฉบับในไม่กี่ปีมานี้เอง ไม่ปรากฏว่าได้เคยมีบทวิเคราะห์ศัพท์ไว้ในพระราชบัญญัติหรือกฎหมายใด หรือได้เคยมีปัญหาสู่ศาลตีความไว้เป็นแบบอย่าง ฉะนั้น ในขณะนี้จึงยังไม่มีหลักอันเพียงพอที่จะตีความคำๆ นี้ให้ถูกต้องแน่นอนว่าหมายความว่าอะไรโดยทั่วไป และได้แก่อะไรบ้าง

(๒) เท่าที่ปรากฏ คำนั้นนอกจากได้ใช้ในพระราชบัญญัติการกู้เงินเพื่อการอุตสาหกรรมที่หารือไปนั้นแล้ว ยังมีบัญญัติไว้ในมาตรา ๔๓ (ง) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งมีความว่า เจ้ากระทรวงอาจจะสั่งให้ข้าราชการพลเรือนออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญได้ เมื่อทางราชการมีความจำเป็นอาจให้ข้าราชการผู้นั้นไปทำงานทางองค์การสาธารณะหรือบริษัท ตามนัยแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมาตราที่กล่าวนี้แสดงให้เห็นว่า องค์การสาธารณะไม่ใช่ราชการ (เพราะในการให้ไปทำงานทางองค์การสาธารณะต้องออกจากราชการ)

(๓) ส่วนกระทรวง ทบวง กรมของรัฐบาลนั้น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๗๓ บัญญัติไว้ว่า "ทบวงการเมือง นั้น คือกระทรวงและกรมในรัฐบาลเทศบาลปกครองท้องถิ่น และประชาบาลทั้งหลาย" และคำว่า "ทบวงการเมือง" นี้ก็ได้นำมาใช้ในพระราชบัญญัติระเบียบราชการบริหารแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช ๒๔๗๖ (ดูมาตรา ๔) หมายความว่ากระทรวงและกรมให้รัฐบาลเช่นเดียวกัน

(๔) เมื่อได้พิจารณาข้อความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติจัดการกู้เงินในประเทศเพื่อการอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๔๑ ประกอบกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๔๓ และบทบัญญัติประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่กล่าวมาข้างต้น เห็นว่าคำว่า "องค์การสาธารณะ" เป็นคำซึ่งมิได้มุ่งหมายจะให้หมายความรวมถึงกระทรวง

และทบวงกรมของรัฐบาล ซึ่งตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เรียกว่า
ทบวงการเมือง และซึ่งเป็นอีกคำหนึ่งต่างหาก ฉะนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นว่
กระทรวงทบวงกรมของรัฐบาลไม่เป็นองค์การสาธารณะ

(ลงชื่อ) ส. วินิจัยกุล
(นายเสริม วินิจัยกุล)
เลขาธิการ

คณะกรรมการกฤษฎีกา
พฤศจิกายน ๒๔๙๐